

در حاشیه اجلاس اخیر شورای همکاری خلیج فارس

سیدحسین موسوی*

جاسم محمد البیدیو، دبیرکل شورای همکاری خلیج فارس،قبل از آغازچهلوشمین اجلاس خلیج فارس سوم دسامبر ۲۰۲۵،در گفت‌وگو با خبرنگاران در منامه فاش کرد شش کشور عضو شورای همکاری خلیج فارس در جلسات اخیر خود تصویب یک سیستم دفاعی یکپارچه خلیج فارس را در برابر حملات موشکی،ازجمله یک نظام مشترک «گنبد آهنبین» برای محافظت از سرزمین‌های خود را در برابر تهدیدات میرم از همه جهات مورد بحث قرار داده‌اند. البیدیوی اشاره کرد کشورهای شورای همکاری خلیج فارس با کشورهای تولیدکننده سامانه‌های گنبد آهنبین (که حاصل همکاری شرکت دولتی اسرائیلی رافائل و حمایت ملی و فنی دولت آمریکااست) مذاکره کرده‌اند. او همچنین ابراز امیدواری کرد که بتوانند به‌زودی به راه‌حلی دست یابند. شایان ذکر است سامانه گنبد آهنبین که در مارس ۲۰۱۱ عملیاتی شد، یکی از مهم‌ترین سامانه‌های دفاعی رژیم اسرائیل است. بیانیه پایانی چهل‌وشمین دوره شورای عالی شورای همکاری که به‌عنوان «اعلامیه صغیر ۲۰۲۵» شناخته می‌شود، عمداً بر امنیت کشورهای عضو شورا به‌عنوان یک بلوک واحد تأکید داشت و در آن امنیت و ثبات کشورهای شورا را غیرقابل تفکیک دانسته و هرگونه نقض حاکمیت هر کشور عضو را تهدیدی مستقیم برای امنیت جمعی آنان می‌داند. به نظر می‌رسد بخشی از نگرانی‌های کشورهای حاشیه خلیج فارس مربوط به دو اقدام عملیاتی نظامی به فاصله سه ماه در قطر است که بار نخست آن در جریان جنگ ۱۲روزه اتفاق افتاد و پایگاه آمریکایی‌الحدید مورد حمله موشکی قرار گرفت و در نهم سپتامبر ۲۰۲۵ نیز دولت قطر از سوی اسرائیل مورد تهاجم واقع شد که در آن به منطقه مسکونی «حی کنار» حمله شد و طی آن رهبران حماس مورد سوءقصد قرار گرفتند. اگرچه مقایسه این دو عملیات قیاس مع‌الفارق است، اما در هر دو مورد سامانه‌های دفاعی آنان حتی با وجود حمایت آمریکا، ناکارآمد جلوه کرد. اکنون در پاسخ به چنین نگرانی‌هایی کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس درصدد برآمده‌اند تا با ارزیابی راهبردهای دفاعی خود، توجه بیشتری را به سیستم‌های هشداردهنده اولیه، نظارت پیشرفته و دفاع همه‌جانبه معطوف کنند. امارات متحده عربی نسبت به دیگر کشورها پیشاتر بوده؛ زیرا افرون بر خرید تجهیزات دفاع هوایی، بر صنایع بومی نیز متکی بوده است. اخیرا عربستان و قطر نیز علاقه درخور توجهی به هواپیماهای هشدار و کنترل اولیه Global Eye نشان داده‌اند که توسط امارات استفاده می‌شود. در هر حال تنها مشکل کشورهای حاشیه خلیج فارس اکتساب فناوری‌های پیشرفته نیست، بلکه وجود یک سیستم دفاعی یکپارچه است که اتصال همه رادارها به یکدیگر در مرکز فرماندهی و کنترل واحد را شامل می‌شود. برای مثال، اولویت‌های عربستان در مقابله با تهدیدات موشکی و هوایی متفاوت از دیگر کشورهای حاشیه خلیج فارس است. بحرین یا کویت هم به دنبال راه‌حل‌های اقتصادی‌تری هستند و بیشتر مایل‌اند به سیستم دفاعی آمریکا در منطقه اعتماد کنند.

۴۷ سال از انقلاب گذشته است؛ انقلابی که با آرمان‌های بزرگ و امیدهای گسترده اجتماعی آغاز شد و در سال‌های نخستین خود، بخش عظیمی از جامعه را حول رؤیای یک تحول گسترده بسیج کرد. اما اکنون بسیاری از شهروندان در گفت‌وگوهای روزمره، شبکه‌های اجتماعی و حتی در مواجهه با زندگی فردی خود، از نوعی «انباشت احساس نابسندگی» سخن می‌گویند؛ احساسی که نه لزوماً به معنای نارضایتی مطلق و نه نشانه رضایت کامل است، بلکه بیانگر طیفی پیچیده از ارزیابی‌های شخصی و تجربی است که طی چهارونیم دهه شکل گرفته است. این یادداشت در پی آن نیست که داوری ارزشی یا سیاسی کند؛ هدف آن بازخوانی یک تجربه تاریخی از منظر اجتماعی-سیاسی است و اینکه چگونه آرمان‌ها، واقعیت‌ها، انتظارات و شرایط زیسته، طی سال‌ها شکلی تازه به ذهنیت جمعی مردم داده است. هر انقلابی حامل وعده‌هایی است؛ وعده‌های عدالت، آزادی، رفاه، مشارکت عمومی و ساختن آینده‌ای بهتر برای نسل‌های بعد. انقلاب ایران نیز چنین بود. نسل اول انقلاب با انگیزه و امید بسیار وارد این مسیر شد. اما تجربه زیسته پس از چهار دهه نشان می‌دهد که شکاف میان آرمان‌ها و واقعیت، یکی از اصلی‌ترین منابع احساس نابسندگی امروز است.

این شکاف الزاماً محصول یک عامل واحد نیست؛ مجموعه‌ای از مسائل ساختاری، چالش‌های اقتصادی، تنش‌های خارجی، محدودیت‌های نهادی، تغییرات جمعیتی و تحولات فرهنگی در کنار یکدیگر زمینه‌ای ساخته‌اند که در آن تحقق همه آرمان‌ها به‌سادگی امکان‌پذیر نبود. با گذر زمان، بخشی از جامعه که انتظار داشت تغییرات سریع و ملموس رخ دهد، با واقعیت پیچیده‌تری مواجه شد. در کنار این، نسل‌های بعدی که در سال‌های جنگ، دهه ۷۰، دهه ۸۰ و سپس دهه ۹۰ رشد کردند، آرمان‌های انقلاب را نه از مسیر تجربه

شنبه ۲۲ آذر ۱۴۰۴
 ۲۲ جمادی‌الثانی ۱۴۴۷
 ۱۳ دسامبر ۲۰۲۵
 سال بیست‌ودوم
 شماره ۵۲۷۸
 استثنائاً ۱۰۰ هزار تومان
 ۱۲ صفحه + ۶۸ صفحه ویژه‌نامه

در «شرق» امروز می‌خوانید: جلوگیری آمریکا از فعالیت دیپلمات‌های ایران در نیویورک • جزئیاتی از بازگشت کرسی ارزشمند پس از ۲۱ سال به ایران • عرف و رویه به عنوان منبع ایجاد حق / سعید خلیلی

گزارش «شرق» از واکنش‌ها به کاهش ضمانت اجرای کیفری پرداخت مهریه، روایت زنان و گفته‌های مخالفان و موافقان

مهریه در نقطه جوش

گزارش تیتربیک را در صفحه ۱۰ بخوانید

خوانش راهبردی سفر پزشکیان به قزاقستان و ترکمنستان

یک سفر، سه نشانه

یادداشت

ایران امروز؛ پرسشی ناتمام

افشین حبیب‌زاده

شخصی، بلکه از طریق روایت‌ها شنیدند. همین امر، فاصله میان انتظارات و تجربه واقعی آنها را بیشتر کرد. نسل جدید، به‌ویژه پس از دهه ۹۰، با معیارهای جهانی‌تری زندگی را می‌سنجد؛ با مقایسه‌های لحظه‌ای و گسترده‌ای که شبکه‌های اجتماعی ممکن کرده‌اند.

در علوم اجتماعی مفهومی کلیدی وجود دارد به نام «محرومیت نسبی»؛ یعنی احساس ناکامی نه به دلیل وضعیت عینی، بلکه به این دلیل که فرد خود را از آنچه انتظار دارد، محروم می‌بیند. این احساس می‌تواند حتی در شرایطی رشد کند که شاخص‌های توسعه دچار سقوط بنیادی نشده باشند.

در ایران امروز، این مفهوم به‌طور گسترده مشاهده می‌شود. بسیاری از مردم مقایسه‌هایی دائمی میان خود و جوامع دیگر انجام می‌دهند. بخش‌هایی از جامعه می‌پرسند چرا آنچه در تصور داشتند، با واقعیت امروز زندگی‌شان فاصله دارد؟ احساس «نسل ازدست‌رفته» در برخی دهه‌ها تکرار می‌شود؛ چه در میان متولدان دهه ۶۰ که سختی‌های اقتصادی و شغلی گسترده را تجربه کردند و چه در میان دهه‌های ۷۰ و ۸۰ که با محدودیت‌های جدیدی روبه‌رو شدند. این نوع احساس، نه ریشای صرفاً اقتصادی دارد و نه سیاسی؛ ترکیب پیچیده‌ای از تغییرات فرهنگی، انتظارات مدرن، فشارهای اجتماعی و نبود چشم‌انداز روشن است.

تحلیلگران حوزه سیاست عمومی از اصطلاحی استفاده می‌کنند تحت عنوان «فرسایش امید اجتماعی». این اصطلاح به شرایطی اشاره دارد که در آن

رهبر انقلاب در دیدار سه ساعته با هزاران نفر از مداحان و ستایشگران اهل بیت^ع تبیین کردند:

لزوم تغییر آرایش تبلیغاتی و رسانه‌ای در برابر تلاش دشمن برای تسخیر دل‌ها و مغزها

۲

برگزیده‌ها

گزارشی درباره ابعاد توسعه میدان نفتی دشت آزادگان توسط هشت بانک؛

بحرانی دو برابر بزرگ‌تر از بانک آینده

۴

وضعیت زنان خانه‌دار؛ از شرایط سخت، تحقیرها و بی‌مزدبودن کارشان تا ناتوانی در پرداخت حق بیمه

افسردگی «خانه‌دار»ها

۸

دبیرکل ناتو از آغاز رسمی جنگ پنهان و اعلام‌نشده مسکو خبر داد

آغاز جنگ نامرئی

۵

بلتفرم‌های سلامت دیجیتال از جهش کرونایی تا بن بست‌های پساکرونا
سلامت دیجیتال در تعلیق
 ویژه‌نامه فن‌زی را از روزنامه‌فروشی‌ها بخواهید

این گزارش را در صفحه ۳ بخوانید. عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری

یادداشت

حرف‌های تکراری تعارفات شاه‌عبدالعظیمی

مهرداد احمدی‌شیخانی

ضرب‌المثل‌ها، از آنجایی که تجربه زیسته جوامع هستند و در یک یا چند جمله، طوری خلاصه شده‌اند که بیشترین معانی را به شنونده منتقل می‌کنند، بسیار پرکاربرد هستند و گاهی حتی به صورت یک کد رمز یا اسم شب عمل می‌کنند. یکی از این ضرب‌المثل‌ها در زبان فارسی خودمان که بسیار هم در بین افراد ردوبدل می‌شود، ضرب‌المثل کوتاه «تعارف شاه‌عبدالعظیمی» است. در فرهنگ ایرانی، تعارف‌کردن بسیار مرسوم است و یکی از تفاوت‌های مشخص فرهنگ ایرانی با جوامع دیگر است و به‌نوعی نشانه ارادت و احترامی است که ما به دیگران می‌گذاریم و با تعارف‌کردن، سعی داریم نشان دهیم که فرد مقابل برای ما جایگاه ارزشمندی دارد و به این شکل، احترام‌مان را به او نشان می‌دهیم و خب طبیعی است که با نشان‌دادن این احترام، محبت او را نیز به خود جلب می‌کنیم.

ادامه‌در صفحه ۶

ادامه‌در صفحه ۶

تجهیزات پیشرفته

تصویربرداری

صدابرداری

نورپردازی

ضبط با کیفیت ۴K

تدوین حرفه‌ای

استودیو شرق

نقطه آغاز تولیدات حرفه‌ای شما

اگر به دنبال فضایی حرفه‌ای و مجهز برای تولید محتوای ویدئویی هستید، استودیو شرق انتخابی ایده‌آل است.

اجاره استودیو به صورت ساعتی

محیطی آرام، مدرن و مجهز

شماره تماس: ۰۹۱۰۲۰۴۳۹۲۴